

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 2

гр. София, 31.01.2022 г.

ВОЕННО-АПЕЛАТИВЕН СЪД в публично заседание на тридесет и първи януари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: полк. ГЕНКО ДР. ДРАГИЕВ

Членове: полк. СВИЛЕН Р.
АЛЕКСАНДРОВ
полк. ПЕТЬО СЛ. ПЕТКОВ

при участието на секретаря ТАНЯ ИЛ. ДИМЧЕВА
като разгледа докладваното от полк. СВИЛЕН Р. АЛЕКСАНДРОВ Въззивно
частно наказателно дело № 20226000600001 по описа за 2022 година

образувано по жалба от адвокат В.Х. от САК, в качеството му защитник на
подсъдимите ..... ИВ. П. ИЛ. и Г.М.П. – И.а, срещу определение №
54/20.12.2021 г., постановено по нохд № 0256/2021 г. по описа на С. военен
съд.

Производството е по реда на чл. 345, ал. 1, вр. чл. 270, ал. 4 НПК.

С обжалваното определение състав на С. военен съд е оставил без
уважение жалбата на всеки подсъдимите за изменение на мярката му за
неотклонение от „Задържане под стража“ в по - лека. В жалбата се сочи,
че атакуваното определение е неправилно и незаконосъобразно. Изтъква се,
че първоинстанционният съд неправилно е приел, че след като срещу всеки
от двамата е повдигнато обвинение за извършени шест тежки престъпления
по глава Първа от НК и едно тежко престъпление по глава Тринадесета от
НК, те ще се укрият и ще възпрепятстват настоящето наказателно
производство. Този извод е в противоречие с обстоятелството, че
подсъдимите са неосъждани; създали са семейство в Република България;
през целия си живот са работили като български граждани; имат син, живущ
в България и внуци; през дълъг период от време са живели на постоянния си
адрес. Обстоятелството, че И.а е гражданин на Руската Федерация не би
следвало да се приема като намерение от нейна страна да се укрие от съда и
да възпрепятства наказателното производство. Налице са нововъзникнали
обстоятелства: досъдебното производство е приключило и не се налага
извършване на процесуално - следствени действия с подсъдимите; престоят
им в ареста реално се явява прекомерна репресия по отношение на тях; за
нуждите на наказателното производство двамата могат да бъдат на

разположение и с по – лека мярка за неотклонение; продължителният срок от девет месеца на прилагане на мярката за неотклонение „Задържане под стража“; влошеното им здравословно състояние от престоя им в ареста и невъзможността им да наблюдават хроническите си заболявания, както и да извършват изискуемите се за тях профилактични периодически медицински прегледи и да спазват хранителен и двигателен режим. По отношение на И.а и влошеното ѝ психическо състояние от наскоро настъпилата смърт на майка ѝ и невъзможността да ѝ отдаде последна почит. Поради това, че делото е в съдебна фаза и е насрочено разпоредително заседание, изменението на мярката за неотклонение от „Задържане под стража“ в по - лека не би попречило за нормалното му развитие. Сочи се, че друг техен съучастник е с по - лека мярка за неотклонение и това не е затруднило наказателния процес. Искане за мярката за неотклонение „Задържане под стража“ на всеки от подсъдимите да бъде изменена в по-лека.

Срещу жалбата не са постъпили писмени възражения от прокурора.

В съдебно заседание адвокат Х. поддържа жалбата по изложените в нея съображения.

Защитникът на подсъдимите адвокат К.С. поддържа жалбата по изложените в нея съображения. Акцентира върху здравословното състояние на подсъдимия И. и нуждата от адекватно лечение, за което липсват подходящи условия в условията на арест. Изтъква, че въпреки многократните му молби за медицински прегледи, същите не са извършвани.

Подсъдимите поддържат защитата си и искат мерките им за неотклонение да бъдат изменени в по-леки. Изтъкват влошеното си здравословно състояние. Твърдят, че по никакъв начин не биха се укрили или извършили други престъпления.

Представителят на Военно-апелативна прокуратура изразява становище, че атакуваното определение е правилно, законосъобразно и обосновано. Изтъква, че от събраните до момента доказателства може да се направи обосновано предположение по см. на чл. 63, ал. 1 НК, че всеки от обвиняемите е извършил престъпленията, за които му са му повдигнати обвинения. Счита, че е налице реална опасност те да се укрият и да извършат други престъпления. Предлага атакуваното определение да бъде потвърдено.

Военно-апелативният съд, като взе предвид изложените от страните доводи; процесуалното развитие на делото; събраните доказателства и атакувания първоинстанционен съдебен акт, намира за установено следното:

Жалбата е допустима, тъй като е като подадена в законоустановения срок от процесуално легитимирани да обжалват страни.

Разгледана по същество, същата е неоснователна.

Нохд № 0256/2021 г. по описа на С. военен съд е образувано на 17.11.2021 г. на основание чл. 247, ал. 1, т. 1 НПК по внесен от ВОП - С. обвинителен акт, с който ..... ИВ. П. ИЛ. е предаден на съд с още пет лица, за

извършване на престъпления по чл. 105, ал. 1; чл. 109, ал. 2; чл. 104, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 3; чл. 104, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 3; чл. 104, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 3 и чл. 393, вр. чл. 20, ал. 3 и 4 НК. Същият е с мярка за неотклонение „Задържане под стража“, взета в хода на досъдебното производство с Определение № 11/22.03.2021 г. по ЧНД № 101/2021 г. по описа на СВС.

С обвинителния акт Г.М.П. - И.а е предадена на съд с още пет лица, за извършване на престъпления по чл. 109, ал. 2, вр. ал. 1; чл. 104, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 4; чл. 104, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 4; чл. 104, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 4 и чл. 393, вр. чл. 20, ал. 4 НК. Същата е с мярка за неотклонение „Задържане под стража“, взета в хода на досъдебното производство с Определение № 9/22.03.2021 г. по ЧНД № 100/2021 г. по описа на СВС, която е потвърдена по реда на чл. 65 от НПК с Определение № 42/12.07.21 г. по ЧНД № 215/2021 г. по описа на СВС /л. 70 - л. 73, т. 12 ДП/.

С разпореждане № 234/02.12.2021 г. по делото за 16.02.2022 г. е насрочено разпоредително заседание.

Производството по чл. 270, ал. 1 НПК е протекло по Молба с вх. № 1096/18.11.2021 г. от подсъдимия ..... И.И., подадена чрез защитника му адв. К.С. от САК и по Молба с вх. № 1097/18.11.2021 г. от подсъдимата Г.М.П. — И.а, подадена чрез защитниците ѝ адв. К.С. от САК и В.Х. от САК, за изменение на мерките им за неотклонение „Задържане под стража“ в по - леки.

В хода на производството първоинстанционният съд, в съответствие с правомощията си, е осигурил както своевременно разглеждане на исканията на подсъдимите за изменение на мярката им за неотклонение, така и за извършване на необходимите консултации със специалисти и провеждане на съответните изследвания за изясняване актуалното здравословно състояние на всеки един от подсъдимите и съвместимо ли е то с условията на ареста му — извършени са им прегледи и назначени терапии от медицинските специалисти в Следствения арест - С.; извършени са им прегледи от специалисти от ВМА на 03.12.2021 г. и на 06.12.2021 г.; извършено е психологическо изследване на подсъдимата П.; назначени и изготвени са индивидуални съдебномедицински експертизи, съответно № П – 198/2021 г. за И. /л. 333 – 336, т. 2 нохд 0256/21 г./ и № П – 196/2021 г. за И.а /л. 337 – 342 от същия том/, чиито заключения са изслушани в съдебното заседание.

При произнасянето си основният съд е счел, че не следва да обсъжда въпросите за наличието на обосновано предположение дали всеки един от подсъдимите е извършил престъпленията, за които е предаден на съд, по смисъла на чл. 63 НПК, въпреки липсата на изрична забрана в чл. 270, ал. 2 НПК. Приел е, че това са въпроси по същество, отговор на които следва да бъде даден със съдебен акт по същество, след преценка и анализ на доказателствената съвкупност в нейната цялост, което не е предмет на настоящото производство. Обратното би противоречало на логиката на

наказателното производство и би било в разрез с основния принцип на наказателния процес, че решението за извършване на инкриминираното деяние и авторството на подсъдимите може да бъде взето едва след събиране на всички доказателства и след приключване на съдебното следствие.

Според настоящия състав, това виждане на съда не е съобразено с измененията в НПК от 2017 г. /обн. ДВ, бр.63/2017 г./. Макар и не подробно, последователно, аналитично и всеобхватно, каквото следва да е произнасянето по отношение на авторството на деянието със съдебен акт по съществуващото на делото, за да не възникнат съмнения за предубеденост, становище на съда относно наличието/липсата на обосновано предположение е изискуемо за нуждите на мярката за неотклонение в производството по чл. 270, ал. 1 НПК, още повече че в случая се касае за първо разглеждане по реда на чл. 270, ал. 1 НПК след внасянето на делото в СВС, чието разпоредително заседание е насрочено за 16.02.2022 г.

Въззивният съд счита, че и към днешна дата по делото няма данни, които внасят съмнение или опровергават обоснованото подозрение за съпричастност на всеки от подсъдимите към инкриминираните му деяния, за да се приеме, че търпяната от всеки мярка за процесуална принуда вече не е адекватна. Събраните доказателства в достатъчна степен удовлетворяват поставения в разпоредбата на чл. 63, ал. 1 НПК критерий и позволяват и на този етап да се формират изводи, че такива деяния са били извършени на посочените в обвинителния акт дата и място, както и доказателства, сочещи авторството в лицето на всеки от подсъдимите.

Правилно първоинстанционният съд е приел, че продължава да съществува реална опасност всеки от подсъдимите да извърши друго престъпление и да се укрие, включително и извън страната, по изложените за всеки съображения: за двамата - предадени са на съд за извършване в условията на задружна дейност и организираност на шест тежки умишлени престъпления против републиката за И. и пет за И.а, и едно тежко умишлено престъпление срещу сигурността на военната информация за двамата, като за престъпленията по чл. 104, ал. 1 НК се предвижда наказание „Лишаване от свобода“ от десет до двадесет години, доживотен затвор или доживотен затвор без замяна. И. е съпруг на подсъдимата Г. И.а, която е и руски гражданин; синът му е и с руско гражданство, поради което възможностите му за достъп до лица от Руската федерация, в т. ч. и до посолството на Руската федерация в Република България са облекчени. И.а, освен български гражданин, е и със статут на гражданин на Руската федерация, с всички произтичащи от това последици; има близки, в т. ч. и син руски гражданин, живущи в Руската федерация. Екстрадицията на руски граждани в Руската федерация е забранена на конституционно ниво, а престъпленията, за които е предадена на съд са извън приложното поле на Споразумението между правителството на Република България и правителството на Руската федерация за сътрудничество в борбата с престъпността, особено в нейните

организираните форми /обн., ДВ, бр. 43/09.06.2009 г., в сила от 10.04.2009 г./.

Тук следва да се отбележи и, че двамата са били членове на група, чиято дейност се отличава с конспиративност, предварителна подготовка и професионални похвати. Всички тези обстоятелства, както и високият интензитет на засегнатите обществени отношения, обуславят реалната опасност от неправомерно поведение и повлияване хода на воденото срещу подсъдимите наказателно производство, с цел избягване изтърпяването на евентуално наложените им, предвидени в закона тежки санкции. Обстоятелството, че подсъдимите са неосъждани, създали са семейство в Република България и през целия си живот са работили като български граждани, по никакъв начин не променя тези изводи.

Обосновано основният съд е приел, че срокът на задържане на всеки от подсъдимите към настоящия момент от около десет месеца не е с неразумна продължителност, предвид броя и тежестта на престъпленията, за които всеки е обвинен; размера на предвидените за тях наказания; фактическата и правната сложност на делото; броят на привлечените към наказателна отговорност лица; ритмичното извършване на процесуалните действия от образуването му във Военно – окръжна прокуратура С. до внасянето му в съда с обвинителен акт на 17.11.2021 г. и насрочването му за разпоредително заседание на 16.02.2022 г.

Настоящият въззивен съдебен състав не намира основания за изменение на мярката за неотклонение на подсъдимите и с оглед на данните по делото за здравословното състояние на всеки. Първоинстанционният съд съдът правилно е приел, че от медицинската документация по делото и заключението на назначената и изслушана в с.з. съдебномедицинска експертиза за всеки от тях, се установява, че липсват доказателства те да имат сериозни здравословни проблеми или обострени състояния, които да не могат да бъдат овладяни с назначеното им медикаментозно лечение и хранителен режим, изпълнявани в условията на арест.

Не са налице основания да не бъдат кредитирани заключенията на тези две съдебно-медицински експертизи, както по въпроса какво е актуалното здравословно състояние на всеки от подсъдимите, така дали същото е съвместимо с условията на изпълнение на мярката за неотклонение „Задържане под стража“. В писмената част на експертизите подробно са изследвани всички относими към задачите данни - наличните по делото документи от медицински характер, установеното здравословно състояние при проведения преглед на подсъдимите, и е дадено пълно и обосновано заключение по постановените въпроси. Експертизите са изготвени от вещо лице - съдебен медик, който е бил подробно разпитан в проведеното открито съдебно заседание и е дал отговори, с които е защитил заключенията си. В този смисъл настоящият въззивен съдебен състав счита, че на съдебното производство са взети необходимите мерки изпълнението на мярката за неотклонение "Задържане под стража" да не засегне по непропорционален

спрямо целите ѝ начин всеки от подсъдимите.

Относно препоръката за провеждане на изследвания за изясняване причината и проследяване на състоянието, свързано със симптоматиката на неинфекциозни гастроентерит и колит на подсъдимия И. и за провеждане на фиброколоноскопско изследване на И.а, съдът обоснова е приел, че същите могат да бъдат извършени в планов порядък, по реда на ЗИНЗС и Наредба № 2/22.03.2010 г. за условията и реда за медицинското обслужване в местата за лишаване от свобода, издадена от министъра на здравеопазването и министъра на правосъдието /Обн., ДВ, бр. 31/23.04.2010 г./, като за И.а това бъде извършено в специализирана гастро-ентерологична клиника.

Относно довода в жалбата за влошено психическо състояние на И.а от наскоро настъпилата смърт на майка ѝ и невъзможността да ѝ отдаде последна почит, няма основание да не се кредитира заключението на психологическото изследване на подсъдимата, извършено в Лаборатория за психично здраве и превенция - ВМА, прието като писмено доказателство по делото - че към момента на изследването у подсъдимата се наблюдава тревожно-депресивна симптоматика, която е под формата на нарушения в цикъла сън-бодърстване, загуба на апетит с редуциране на телесна маса, обедняване на радостните преживявания, тематична ангажираност на мисълта и повишена тревога относно здравословното състояние. Не се наблюдава стартиране на процеса за психологично преработване на траура (поради смърт на родител), поради ранния, период и сложността на актуалната житейска ситуация; не се регистрира суицидна зареденост, "подплатена със суицидни мисли и намерения. Натрупаното психично напрежение резултира в соматични прояви като обща отпадналост, сърцебиене, стягане в гърлото, виене на свят и слабост в крайниците.

При установената опасност от укриване и извършване на престъпление при изменение на мярката за неотклонение на всеки от подсъдимите приоритет следва да се даде на необходимостта от възпрепятстване на тази опасност чрез потвърждаване на мярката, пред желанието им да се върнат в семейната си среда.

Доводът в жалбата, че друг съучастник на подсъдимите е с по - лека мярка за неотклонение и това не е затруднило наказателния процес, не може да бъде основание за изменение на мерките им за неотклонение.

Поради всичко изложено настоящият съдебен състав намира, че преценката на С. военен съд относно вида на мярката за неотклонение, която и на този етап следва да се прилага спрямо двамата подсъдими, е правилна и съобразена с чл. 57 НПК; не са налице новонастъпили обстоятелства, които да водят до необходимост от нейното изменение, поради което атакуваното определение като правилно и законосъобразно следва да бъде потвърдено.

Ето защо и на основание чл. 345, ал. 1, вр. чл. 270, ал. 4 НПК,
Военно-апелативният съд

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА Определение № 54/20.12.2021 г., постановено по
нохд № 0256/2021 г. по описа на С. военен съд.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на жалба и протест.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____